

Siedlec 15^{ty} 1910.

MACY
ODZWIĘC VOJSE PULSKICH

JURA GENERALNA

ARSPAWIENIE

39487

PLSUDSA
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Tacy i Polacy Redkownku!

L. Dz. 39487, dnia 5/11 1910 r.

~~W. B. K.~~ Wydział

Wobec me mago ~~razu~~ ^{innych} czasu
na przeprowadzenie sprawy wyjątkich ^{innych} "obeznie
w sprawie" napisze na otatnię atmosferę" a dowództwo zamierza
absorbije mi dostawnie pół dnia, tak, że me morcowości jest
zrealizowanie słuchaj pan godzin me tydzień dla innych
spraw.

Może ktoś ewentualny z II oddz. Kap. J. Wiedzińskiego
zorganizował śledztwo, ale bardzo ostrożnie i tajnie,
bo to nie byłoby jakieś plany niemieckie. Ja podam tylko
materjal i warunki.

Wiedziński Wotywki: Ppor. Józef Szydłowski, ekspozytowa
żandarmeryi polowej, w otatniach czasach - prawdopodobnie -
pemisioany na inny etap, gdzie Włoch. Wot., natęży obecnie do
Łofen dublon. Ale możliwie, że jest tam jenerne, bo żandarmeryi
woprawa, nie polowa, me me ludzi: Szydłowski, naturalnie
katalik, me bardzo ładny rozum, gnuźnik, ppor. ex wrecznie
utrzymuje stosunki z kim mu potrzeba. Oczywiście, me twierdzą
bynajmniej, że pan Szydłowski jest w spóacie z ^{pankownik} ~~mag~~ ^{genow}
me chce robić jej ujmy. Tem me mniej: Prokurator ~~genow~~
^{b. komendant} gen. Listowskiego, właściwie ~~mag~~ ^{genow} etapu Włoch. Wot., obecnie, idącej
w Równem czy Dubnie, w sprawie "sędziawania" swego w Włoch. Wot.
eigle przesiedlawał w Szydłowskiego, ~~pan~~ ^{pan} ~~co~~ ^{co} ~~temu~~ ^{temu} z powodu
tej rażytości udawato się robić dobre interesy. Dział, iż tam
i dzieje pewnie jenerne przedwonne historie. Pan Szydłowski posiadał
30 sztuk brzoja i stadko owiec, jenerne przed wojną posiadał
12 koni i owce. Jest to cały majetek. Zapisani brano w bardzo prosty

sposób: aresztowano bogatego żyda i bito dopóty, póki nie dał kilka
lub kilkanaście tysięcy marek. Później aresztowano dwie ilości wódki
i gdy właściciel wyprosił o zwrot wódki - oddawano
prócz flannki. Tymczasem zabierano po cenie oznaczonej przez
żandarmery, a gdy ktoś opierał się, - aresztowano i bito.
Mój bratowy synowie sędzia Sledzy, p. Cyngut, posiada cały stos
aktów o nadużyciach Dyktawskiego. Ale p. Cyngut biegał gdzieś
gosił u Dyktawskich i akta te leżą już blisko 8 miesięcy
i będą leżeć do czasu, aż zajdą wronce.

W reszcie, cieniu przemyślan drobne, niestety, dowody o gwałtach
nad żydami i funkcjonowaniu posterunków. Nie o żydów mi chodzi,
niech ich i bity, ale tylko nie żandarmi i nie w celach
ryzku! Jak już pisał Panu Rudkowiński, dobry i pewny
zostanie po pewnym dowodzie, przywrócić zaś w rozprawie
poproszę tylko „skarżę S. Dencurka”, mniej ważną, czy wrót co więcej,
nie wiem, bo cała pojedź do Szpitala i na trzech dniach umarł.
Lekarz twierdzi, że na zapalenie płuc. Podobnie zarigł się w drodze
choć miał koruch i sweter.

Dowody necrowe i pociemne (necrowe: skazy i pustki
flannami po wódce, skradzionej przez żandarmery i inne) oraz
wiele innych informacji udzieli ppor. Józef Gebhard, komendant
placu w Wład. Wotyniam. Jest to b. podofic. 1 p.p. pseud. Dyktawski,
był w Karynie ofic. w Modlinie w 1917 r., kiedy stał tam II batalion.
On również przedstawi świadków. Ja mógłbym posłać tam specjalistę,
oficera, który by przeprowadził całą sprawę, ale oficera nie mam
prawa wysłać, zaś podoficera nie prowadzi, wentę, trzeba by
wtedy rozprawić się, a na to braku czasu.

Wardio prozę Pana Rudkowińskiego o zachowanie
w tajemnicy, ale to zupełnie, że ja o tym melduję. Jest wielu
nam już wrogów, to domyśleć może w Starbie. Wątpliwie prozę
bardzo, żeby w tych sprawach nie figurował w żadnym charakterze
nawet ludzie „nasi” niech mi wiedzą, nie o mnie. Ja zawsze 371

Pan ten dostał od jednej z pretendenteń grupy heptycznego kilka milionów marek na dostawę. Jest to pijan i wesoła taka osoba, jakby strona na dostawę. Ponieważ w ciągu krótkiego czasu pusił w Warszawie z dziewczętami około dwustu tysięcy i szuka sposobu zarobienia tych pieniędzy (bo wesoła dostawę się nie trudni) - proponował swojemu majomeinnu - Janowi Skorpce (dublin ul. Scopena 13) jeden milion dla gry na giełdzie, żeby zarobić coś pieniędzy w tym czasie, póki ich reszta nie pusił do reszty. Skorupka, człowiek solidny i uczciwy naturalnie odmówił. Skorupka gotów jest zrenuac' to, ale tylko nie publicznie, gdyż ma sobie wrażliwość, aby tak nie zrobić. Reszta, może się zgodzi' się na zrenuac' gdzieś w ciemności. Panu Pułkownikowi, tylko zaudarmy' mi dawajcie tę sprawę, bo alwara będzie kłapa!

Wreszcie prośba. Od paru miesięcy M. S. Wojtk. rozkazało przyjąć serygowców dla pomocy zaudarmy' przy kantonach i pociągów. Serygowcy się pobierają wprost pobory podróżne, tj. 10 marek w drodze i 6 m. oile nie jadą i są stale przy oddziałach zaudarmy' bezterminowo. Zaudarmi zaś pobierają 20 marek i więcej: M. S. Wojtk. obiecało uregulować tę sprawę, ale już parę miesięcy nie regulują, pewnie zapomniało o tej "drobnej" sprawie. Na moje usilne prośby Dojeu Dubelskiego na własną rękę zaudarmy' wprost przydzielonym do zaud. zaudarmy' poborów zaudarmy'skich, ale tylko, oczywiście, w swoim okręgu i dopiero od 21 lutego. Zaś w całym kraju serygowcy się wnoszą straszny gwałt i uciążliwość, bo już około marca wjeżdżać w drodze za 10 marek, kiedy reklauca herbaty kontuje 3 marki! Potwierdzenie prosto okropne, zmusza do kradzieży, bo przecież i serygowcy ma jednak "druga pretensja" do życia. Ale M. S. Wojtk. nie spiesz się wcale! Może Pan Pułkownik będzie Tamkowi serygowcy o tem stanowczo gen. Majewskiemu, bo to jego rzecz. To przedno, bo tych serygowców trzeba się całe setki, oile wnoszą więcej z tego, że ja daję z Japonii 17 ludzi.

Wynary serygowcy zaudarmy' i serygowcy zaudarmy'skich
T. S. Wojtk. 373

Łódź d. 17^{ty} XII 1894.
Zas. Epes. 22 pp.

Łacny Obywatelu Majora!

Wracając z objazdu, jako stałowa Komisja Kontrol.
po odbytej kontroli oddziałów zapas. 13 dyw. na Wołyniu,
otrzymanem w Dublinie informację od majora Zagrodzkiego,
aby w sprawach kaduczości wykonywał większą wagę
zwracając się do Pana Majora bezpośrednio, oile jest pewności,
że droga starbawa jest lub może być bezowocną, albo
nieumortwioną wogóle.

Proszę wybaczyć, Panie Majora, że absorbuje Go
temi sprawami. Jedynak tyle widzę tych spraw, tyle
niepewnej bezkarności, tyle indolencji i rzęj woli - że wywołuje,
że tak długo trwać nie może i trzeba każdemu
patryocie starać się o poprawienie sta, bo często w Armii
grają niebezpieczną rolę, która grozi nieobliczalnymi
wastojkami. Z Belwederu i Łamru widac' dalej,
nie z usd mojego biurka, ale niepodobna dostać
tych wniosków i "wredukcji", które jedynak mogą się stać
groźnymi. Panu Panu Majora odrędił xrosta, jedakie pnerzenie
Janty. O jedno tylko proszę: oile Pan Major wrusa,
że interwencya Pana Majora w jakiejkolwiek formie jest
w jakiej sprawie użyteczną - proszę o zawiadomieniu mnie
o tem, abym mógł dalej zbierać dochodzenia i skierować
sprawy woleus woleus na starbawę Forę, jeśli będzie możliwe.
Bo z skutkłą oddaniem spraw w ręce Pana Majora uważać
będę je za zastawione w moim zakresie.

zmieściawiam Panu Majorowi następujący projekt dyktanda
na podstawie rzeczywistych moich spotkań. Ktoś upełnomocnio-
ny - ale Pan Major wyle taxięgo - musi bezpośrednio zaliczyć się
w rand. pol. (całkow. przy doświ.) w Kowale, nie wstępując do żadnej
innei komendy. Tam, jeśli razgłosem, że Jaworski jest w lochu,
musi Karas' otworzyć sobie wyścieś ubikacje piwniczne i inne
i dobrze uwarzać, żeby Jaworskiego nie ukryli lub nie wyprowa-
dрили eicharem. Jaworskiemu musi oswiadczyć, że zabiere go
z sobą do Wawrawy, inaczej nie zezna wyścieśgo. Względem
zernac' eos' mogę tylko się, który będą zabieraceni przed rano, z
wrochłodnej rand. pol. Zaudam Wrochła z Kowla zezna eos'
dopiero wtedy, jak będzie przydzielony do innego oddziału, tylko
nie do zaudameryi. Dile to możliwe - prozę o przydzielenie
Wrochli do mającego basenu, tylko tak "od ręki", gdyż inaczej będzie
się bał ewentualnie powiedzieć. Już ja się razgłosem dalej tę sprawę.

Specjalnie kurierzy kurjenski pojeżdż z Wawrawy do Równego
z gniei Gnieś - Kowal. Możliwe uogodzenie rajeciac' do Kowla w trybie
wagami i wrócić w ciągu trzech dni, licząc z ratyfikowaniem
sprawy.

Przyjście dane podaje najpierw nie tyle ze względu
na ich wagę, lecz na pojście. Ich nieważność warniejsze sprawy,
"wprost bezcelne swojei bezkarności". Etapy wojowniciej i Jutandantowej
- to okrutne bagno. Ale na razie nie pisać o tem, gdyż robi się
dochodzenia tajne, jak material będzie zupełnie gotów - może
zawar Panu Majorowi. To wola i indolencja, brak odważni
do dosierzenia i ogólna bezkarnosc - rewolucja i wyrodek. Panie
Majorze, trzeba koniecznie coś zrobić, bo to staje się groźne!
Z Belwederu otworzyć drzwi sobie, jak to zmelduję później
z podaniem faktów i narwień! Może Pan Major pójść na tem
zeleną rolę, tak trzeba, tak trzeba jej w wojnie! Ja będę podawał
gotowe fakty i - jeśli Pan Major pozwoli - projekt dyktanda.
Prozę Pana Majora nie dawać się, że razgłosem się tymi sprawami,
i nie brać mi tego za złe, ale po prostu przyćmić wieść
nie mogę tajności w wojnie.

Obecnie posiadam dwóch agentów (z II oddz. Dożen Lublin, których zawarłem w raporcie) do Władimiera. Już mam kilka protokołów gotowych, ale to za mało. Teraz po singtaach pomyślałem sprawę Władimierka, Pan Major idzie mi, że coś podobnego może się dziać w Europie w naszym kierunku. Również mam więcej innych spraw z różnych stron Polski, które mimowoli przyjmować muszę, ale innych waram, za kilka dni, bo są za rzadkie.

W końcu mam prośbę. Był w Siedlcach komendantem posterunku żand. wojsk. Wacław Ociechowski, obecnie na skutek moich starań przeniesiony do Chetma, w ostatnich dniach. Jest to takie wyrodziaste indywidualium, jak nadszo nawet w żandarmeryi. W lokalu posterunku okrutnie i wielokrotnie katuszył aresztowanych i nie aresztowanych żołnierzy. Biję stale w twarz, kopie nogami i t. d. Za stwierdzone dwa razy okrutnego pobicia moich żołnierzy jest pod sądem woj. Dożen Lubelskiego, ale on, mimo to, był dalej w Siedlcach i dopiero na moje usilne starania przenieśli go do Chetma, gdzie już zupełnie bezkarnie będzie rugał się nad żołnierzami. Ten nat ma doskonałą opinię swoich oficerów i dowódców, naturalnie! Na sprawy sądowne wotają żandarmów ze świadków i muszą im wnieść. Ale ja posiadałem i innych świadków i świadectwa sądowne o pobiciach, więc mogę jednak skazać go. Więc proszę, w interesie biednych, bezbronných żołnierzy, aby przyspieszono do czasu wyroku sądownego Ociechowski był zawieszony w czynnościach. Jest to prośba zwyczajna. Anty w jego sprawie odebrałem do Dożen, stamtąd, według adresów mi informacji, oddano je do Łódzi. O ile Pan Major będzie interweniował to proszę usilnie o zachowanie w tajemnicy, że ja o tym doniosłem. Inaczej nie dali by mi żyć tutaj.

Myślę nowego nacisku i serdecznej uściskiem stracił

W. Giermaszewski

Bedlee d. 25^{II} 1920.

Życni i Kochani Państwo Spudkowscy

Tym razem podaję matę wiążącą niedoli
żołnierskiej, nie z winy warunków, lecz wyrażonej
złej woli i niedbalstwa oficerów.

1. Szpital Zaparowy w Warszawie (Fila) ulica
Czerwiakowska l. 167. Jest to instytucja dla zabijania
chorych i niszczenia zdrowia zdrowych żołnierzy.
Nie wiencie, Państwo Spudkowscy, że tam nie można było
z jakichkolwiek warunków urządzić możliwego szpitala,
nie jest tam zle w państwie, ani w ptendenturach,
tembardziej w Dep. sanitarnym! Wiem z praktyki, że
w każdym razie, bezwarunkowo, można urządzić je w każdym
oddziale i zastąpić jakotako. Jedynie zbrodnicze niedbalstwo
lub zła wola tu rządzą. Podaję fakty:

Kapral Aleksander Kowalczyk z 422 pułku
do tego szpitala ciężko chory na uszy i głowę dnia 1 stycznia.
Dzielnym zniecierpiam mu po raz pierwszy dopiero 10 lutego!

W salach ogólnych na 180 chorych w ciągu mroźnis
(i obecni) są powijane szybko. Chorzy mieli po jedynym kocu,
tak, że w nocy zdejmowali materac z pod niego i przykrywali
się. W salach silna wilgoć, robactwa wiele. Wdaje się reumatyzm
u chorzy lepiej, niż na powroci, zachorowują tam na tyfus
z przegrzaniem. W nocy bywa często piasek, grad daję
pełny robactwa. Na 180 chorzy jest 30 misek do jedzenia!

Czyto branie ślepe. W kauce stycznia b. r.
z powodu owadzenia magazynu prowiantowego (!) nie
dawali chorzym przez 3 dni ślepe. Chorzy zaczęli głośno
upominać się o ślepe, na co wpadł podkomenda, uarunkowa
miałoby nie wiem, ale on jest tam do dziś, i w butalicy
sposób wymyślał i groził chorzym, wreszcie postawił forteknę
i nie wypuszczał nikogo z sali. Kiedy kapral Kowalewski
z 122, ciężko słony i mdlejący wsiadł z otabieniem ślepią
pójść do klozetu - ów podkomenda kopyną na niego
"rob w spodnie!" i na dalsze proby zaczął go wymyślać
i szarpać, potem odwiął do karcveru, piwnicy bez syb,
jednak Kowalewski nie poredził tam, gdyż lekarz stwierdził
jego ciężki stan. Świadkiem tego zajścia był marynarz
platonowy Pióro Seweryn z kompanii zapasowej marynarki
w Modlinie, Pióro ujął się za Kowalewskim, że co również
szarpał go ów oficer i wymyślał. Kowalewski wreszcie uciekł,
ratując życie, do górnika.
Jakiś kallewski nie mógł pójść do karcveru,
więc go zamierzano z Tórkciem i wyrzucano w ową piwnicę
na ziemię!

Wszystkie prawie lepsze ubrania słonych ginę.
Sier. Meyer z 122 wramian że nowe ubranie dostał
przy wyjeździe ze "szpitala" tego Tachmanu po bolszewicku.

W kauce stycznia lub w lutym umarł tam
Kapral Bevat Mikołaj. Ciało leżało w kostnicy przez tydzień
i zostało obgryzione przez szczury! Chorzy, między innymi
i Kapral Kowalewski śledzili oglądać. Twara i ręce były
zjedzione.

Te okropne opinie o "szpitalu" zapasowym
również zrodziły się na całym kraju i front. Jakkie to może
mieć konsekwencje polityczne i jakie to źró dla bolszewicków
chyba słyszałem określać.

Wschodnie

2. M. S. Wojak, Komitet obrony Kresów (K. O. K.).

Do tego K. O. K. są przydzieleni żołnierze dla transportowania
produktów i fabrykatów na Kresy. Żaden gospodarz wiejski
nie dążyłby takich warunków swojemu psu, jak M. S. Wojak.
Daje tym żołnierzom. W sprawie tej stworzili się ci niesympatyczni
ludzie do mnie o pomoc, którą w miarę mocy im daję.
W Łukowie zatrzymali się, gdyż umierali powrotu z gładu
i zimna, i jeden z nich, ser. Basajewski Józef, inteligentny
chłopiec, przyjechał do mnie do Świdła, bo strasz, że tu
można dostać pomoc. Miał dokument podróży N 86656,
wydany przez M. S. Wojak. Kom. Obr. Kres. wschod. z ważnością
do 18 lutego. Na 5 ludzi dało im tylko 2 francy, a
mówił był durny! Aci sweterów, aci kamizelen nie dało
im. Iny wyjeżdżać z Warszawy nie dano im aci grosza,
jakkolwiek są inne rowary! Aci też nie dało prowiantu.
Mieli prowiantować się na stacyach powiatowych, ale stacje te
są przeważnie na papierze i liczą na wie jest ^{z tymczasem} ~~z tymczasem~~
lub pedrosz się ze strony dawców. Jechali aż z ^{z myśleniem} ~~z myśleniem~~ ^{z dywanem} ~~z dywanem~~.
W Jaliczy jankos żywili się, ale u nas niema stacji powiatowej
względnie, więc musieli dostawnie gładować, a mieli kilka
jenere dui podróży. Ser. Basajewski zameldował się
ber francy, ber pesa w porwanym mundurze na Kozali.
budny jank noc, w czasie zimnego mrozu. Był obory, oczy
były czerwone, gorączka, idąc opiewał się o siłany! Nie jadt jir
długi dzień! W wagonie mieli piecyk, ale węgle musieli
kwaso - oile się to w nocy udawato. Kocioł im nie dano!
Jeśli to nie jest zbradunia, - w takim razie sroga uanę
pacy! Ale że to ^{do} winny oficer dostanie 14 dni awersu
w najlepszym razie i dalej to samo będzie robił! Ten Basajewski
oile do tej pory nie umarł na ropalenie płuc będzie sarawa

ukazany na postawienie się mi. Paszportowego widziatem
poraz pięć razy w życiu, więc mówię bezstrasznie. Błędem Pan
Puskawnik jeden tylko potrafi sprawę tę skierować
mi Starbawo, że to odpowiednio. Ja tego oficera rozstrzelają
natychmiast!

(czy ten wysłania?)

3. Obóz smół jedoficerowski w Starobawowie

Dnia 25^u zgłosił się do mnie transport 19 ludzi, wreszcie
z tego obozu do 3 kwietnia do dudy. Prowadzący transport
podporucznik, nerwowa mi mógł się dowiedzieć, ponieś
sobie w Warszawie do miasta, a natomiast zostawił w pociągu
na Tarec Forkij, bez dokumentu podróży. Kapral Kochanek
z 9 pp. Reg. zgłosił się do mnie. Ludzie mi dostali również
ani pieniędzy na drogę, ani prowiantu, byli głodni i nie wiedzieli
co zrobić z sobą. Dajem im pieniędzy na swoją odpowiedzialność
i umieszczałem w wtórnej stacji zbożnej. Dopiero na drugi
dzień ów pan podporucznik raczył zgłosić się po uśb. do mnie!

4. Wreszcie prośba. Gdyby Pan Puskawnik był tak
dobry i jankos' wymógł na M. S. Wajrx., żeby rełutem podróże
dla żołnierzy powiększyć! Boż, żołnierzy wystawy Starbawo,
musi zbierać, - i zbierać po domach i sklepach, aż wtyd!
Bo przecież za 10 marek nie wtyje! Albo też kwadzie, co mić.
A teraz, wstancie przy eskortach zboża st. d. żołnierze bywa
po 10 i więcej dni w drodze, w tawarowych pociągach. Ja
mam przecież 200 żołnierzy na taksjach eskortach. Żołnierze
poprosta remną, żalę się, a co między sobą mówię! Najmniej
20 marek dziennie by trzeba dać, najmniej! Tęż oszczędność
robi M. S. Wajrx., bardzo tęż, odbija się już owa tawar niedobnie,
a groźnie się odbić może niedługo, oile wojna potrwa.

Wzrany przeważnie racumbu i tendecnie poddawianu

Tęce

Bismarck

Żaeny i Kochany Obywatelu Puckowicki!

Staram się, jak mogę nie absorbować czasu Państwa Puckowicki, wyciąć wrystrich drog legalnych i niestandardowych, ale nie zawsze to pomaga. Ciężkliwość naszego zadania jest ogromna, ale przecież ma granice, a rozgorzenie pręmi się i nie czas powojenny. Więc wracam się do Państwa Puckowicka w kilku najważniejszych sprawach, jednak bardzo krótko. Nie wolno uwagać prośb do Władz Wyrząd, więc przedstawia drogę „okucina”

1. Szpital w Leningradzie jest, a przyznajmy: był przed paru tygodniami jenera, mordownią dla żołnierzy. Sądzę, że stworzono się jenera tam nie zupełnie. Chorym gorączkującym dają tam esclusiva kapusta, a za to personel inteligencji używa. Chory w gorączce oile tylko mają trochę wody, derestery są stunted do innych szpitali lub gdzie się da, gdyż erują, że ich szpital ten zamorduje. J w towarowych wagonach, nieopalanym, kryje się przed zandarmami, jadąc w czasie morow 7-10 dni czasu do swojej stady lub janciego szpitala. (Szereg. Kozpan u 422, obecnie zdrow, uczest w ten sposób stunted i maldowat o wrystrichem. Za to prawie wszyscy inni umierają zawał po przyjeździe na tyty. Szpital zastają w lidkach otrzymując z brantu chorych na pusa, chory ci zawsze umierają, wskutek przemęczenia się w drodze

Moje Panu. Pułkownikowi wydaje się to rzecz drobna,
ale ja patrzę siggle na te liczne pagroby ludzi utrudzonych
zabitych nie przez nieprzyjaciela, lecz przez swoją włość
lenany pułkownika lub szpitala i te kamienie, który
do wiadoma korespondować po rozryku! Tędy
żadne usprawiedliwienie nie mogą mieć miejsca.

Konkretny mój wniosek: należałoby rewizja szpitala
w Lwowie, indagacja szerych, przedstawienie szerych.
Korpana z 422 i raport Szpitala w Lwowie w Lwowie
z statystyką zmarłych, przykrytych z Frankfurtu jako szerych.

2. Stacje zborne wawrańska, lubelska
i prawdopodobnie wystąpić, ogrozić Kowalskiej na stacji
Kolej i Lwowskiej; która jest pod moją Kowalską,
gdzie nie ma etatu, - są wystąpić, tylko nie ludźmi
miedziarzem. Kądle również niekiedy by stały się,
a lubie muszą miedziarzem. Awentury tyś stacji są
poprawa okropna, a przecież siedzą tam ludzie, z których
wystąpić poprosiła bardzo drobne przedstawienie: zguba
liczba kolejowego, zabójkami się, spóźnienie na powrót.
Udało mi się sprawę wawrańskiej St. Zb. skierować
do sądu, ale na lubelską nie mam rady. Podoficerowie
i żołnierze, jadący sturbawo do Lublina nocują po
dwa-trzy dni na dworcu, bo jak ogień boją się tej
St. zbornej. Do tego nie ma wpływu na St. Zb., bo ta
należy do centralnej St. Zb. wawrańskiej. Być może,
że pod wpływem sądu, doprowadzi do zmian w sprawie
St. Zb. wawrańskiej; trochę poprawi się tam stosunki,
ale wątpię. Warto tam rajnąć w nocy, nad ranem,
i porównać do niemieckich lub b. austriackich szerych.

tego rodzaju! Oficer dostaje hotel a podoficer i szeregowiec
ostatniż nową, której wartość nadko używa po porucaniu.

Jakie to budzi refleksje Tatwo zgadując. A wiem z praktyki
jak nie trudno unędnic możliwości także stać, bo sem
je unędnietem w siedlcach ~~xx~~ wrac z specjalużem arestentem.

3. Gicie zotniemy, nawet zuzcamie us, jest

statym precedensem u nas. Specjaluż w zaudarmyżi
coż, kiedy zaudarmi mają swój sąd i swój prokura-
torę! Wilk wilka sądzi. Porucatem już sprawę
waszem. Onobawniego, keta wyrodniatęgo, który zamiast
być zawiżony w szynocierach i oddany pod sąd - został
pamiętany do chetna, a sąd zaudarmski da mu pewnie
dwa tygodnie arenta, za któryż zemić się poćniej!

Tużw biję w siedlcach, przytapany na bicia po twarzy
arentawanych zaud. Miesćicki siedzi sobie spokojnie
w plutonie, zamiast w kyminalu. Biję w plutonie zaud.
w Łusawie, zermają świadkowie bicia, pobitych i skutych
ktadyż na całą noc na twarde deski i t. d. Zermają
świaden sier. Maliniski x 2/2 i in. Paty dożen boi się
zaudarmyżi, je tylko wojne z nami toczę, ale ile mam
pocz to nieznajomości! To też uenawieć do zaudarmów
jest tak silna, jakę nigdy nie była za emarów rożymich.

Tylko nadwyzeraż surowe kary i sąd nie zaudarmski
mogą zapobiedz katastrofie, jaka na pewno spotka
zaudarmyżę po powrocie zotniemy z pola po wyżnie.

4. Nie wiem, czy jest wiadomo Panu Spustkawiżem
o naszym jeniunym huncie arentawanych zotniemy na Łusawie
w dublinie. Kilkużet zotniemy robratę strai i jontę

do komendy uniwersyteckiej z prośbą o przyjęcie spraw
swoich. Fant bei komentary. Jankalwien niezwykłe
zawzięte stosunki obecnie pniekadraj, bardzo
w pracy sądem, jednak zupełnie brak duszy w sędzi
Dogen srodki najwiecej. Kancelaryje tego sądu są
rozorganizowane, ale funkcjonują jak ślepa i głucha maszyna.
Uzasadzi ten sąd przewlekanie sprawy, ale ten nie mniej
jed sąd sędzi od wiosny i lata, bei wyroku. Nieprawda,
że brak im czasu! Po 5-6 wiecuorem nie zastanie nikogo
w biurach. Gdyby tam jakiś' ciałę rewizję w wzięciu
wobici i to możliwe nie przez sądownika!

Na razie koniec z prośbą bardzo, żeby nikt
nie wiedział o tem, że ją to pisatem. Życ' by mi nie
dali popowsta, jak już obecnie zaudameryz lubelnie
stawa się o to wszelkimi i głępszymi środkami.

Z powodu najtej dość śmiewci i otwiera,
który był Tzeruskiem marm z Wotyniem, - sprawa
tautejnej zaudameryz i etapu muni'aledr wtoce.
Dile sądzę jakiś' konkretnie podejniecia zaradz
ekskumacyz wtoch, uawarie mam to tylko na oku.
Życ' moie, że to przypadkowy zbieg okoliczności. Sprawdy
w najbliższym czasie.

Proszę o wyrażenie w tym Państwie
wraz z nacunem i serdeczym usćorn ottoni.

Biennung

Siedlee d. 7^{ty} 20^{ty}

list prywatny!

Siedlec 29 XII 1917 r.

Do Pani, Kochanej Pani Majone!

W dalnym ciągu zadaje miłe fantazy, tym rarem bardzo bliskich mojej duszy, mianowicie o ppłk. Grabowskim. Motywiście otępy będą gotowe za kilka dni dopiero.

O Grabowskim pisalem już trochę do Kapituły Dobrowy. Jedną piłą jenera do Pana Majora, gdyż mam pewne nowe fantazy i świadków (oficerów). Jak wiadomo zapewne Panu Majorowi jestem od połowy lutego 1917. dowódcą 11. Broni Cezar. 22 pp., który to baon sam zorganizowany w 6. eigowych warunkach. Pier moją ręką przeszło już około 5000 ludzi, wystawem ^{na front} zorganizowane u mnie: III/22, 3^a i 4ª KKM, 7 kompanii marnuczy, trzy kompanie gotowe do frontu są na rekonwalescencji, jedna cwićcy w baonie, razem 15 kompanii piechoty i dwie KKM, nie licząc szeregowców technicznych i K.M., ogólnie tego zgrup. 1000 ludzi odsieść wpiwacowych do formacji tyfowych. Piłą o tem dla tego, żeby urasadzić swoje prawdziwe przywiązanie do 22 pp., dla którego oddałem doprawdy wszystkie swoje siły. A pułk ten jest w rękach więcej, niż niedopowiedział, marnuje się w sposób zatwardiający, dyscyplina to samo. Pułk powraca, posiadając na froncie wielu doskonałych oficerów i szeregowców. Mogły być pierwszym w Armii, gdyby jakimkolwiek zdolny i wytrwały lub chociaż tylko obity pułkownik go objął. A dostał mu się typ najgorzej z Katołików! Mówiąc między nami - ostatnia szelma, tak jako człowiek jak i wytkowy.

Podpułk. Władysław hrabia Grabowski był jenera-
w 1917 roku na wojnę sztabkapitałowi gwardyjskiego pułku.
O jego stawetnej rodzinie wie dużo - wstawił o jego bracie -
kap. Dawski, ten, który skądys i kap. Dolnową siostrę kłobu Ewer.
Od Kurichia b. r. jest dowódcą 22 pp.

Pomnę tu mnóstwo karzgodnych czynów organizacyjnych
i medbalstwa ppłk. Grabowskiego. Za dużo by pisać. Trzeci, trodzie
- oile to się dało - meldowaćem drogę sturabawę i dożem dubelnie
wystąpiło ostro kilka razy przeciw Grabowskiemu. Ale, to wystąpiło
na nic, bo Grabowski ma przyjaciela i przyjaciół w M. S. Wajm.
(gen. Lesiewiczski). Jest „muranauy” katolik. Trzeci, takie sprawy
jak tworzenie prywatnych plutonów w Kauganiach, licznego zastępu
ordynansów konnych (kilku dwójcin), absolutny opór rannemu
o zaprowadzeniu ewidencji pułku, zupełna nieuczynność
muntny i starły uarej, wzbudzenie ogólniej nieuczynności a oficelnie
pułku i t. d. i t. d., - takie sprawy są zbyt małe, jakkolwiek
bardzo bolesnie odbijają się na stanie i dyscyplinie pułku.
Trudno mi, jako żołnierowi, znieść, kiedy najlepsi oficerowie
pułku przyjeżdżają i opowiadają mi o swoim dowódcy
bardzo bydniej sprawy (por. Grawacsi, ppłk. Kaminski, ppłk. Dwałki
i in.), postanawiając zaważać wojnie uciesić z pułku lub wystąpić
z wazna.

Chyż ustawić Panu Majorowi ewentualnie
kroki dalsze w tej sprawie numerując oddzielnie party
zupełnie pewne (o innych nie wspominać usawet)

1. W maju b. r. ppłk. Grabowski wraz z żoną
zarekwirowanego w spalanej kamie (?) wsi Kotodno odjechał
do Pińska do lekana pułkowego (ówczesnego) Ossolinickiego i kara-
mu je sprzedać, co temu wykonać. Ossolinicki jeździł wtedy w Pińsku
funkcyję lekana ogarnianu. Teraz je powródził por. Grawacsi,
obecnie w Baonie Zapas. 22 pp.

2. Pptk. Grabowski posiada specjalną kasę putkową, nie podlegającą ewidencji Kautzli. Kasę tę tworzą fundusze zebrane z Kautzlińczy, nakładanych przez Pptk. Grabowskiego - do czego wobec mnie osobicie się przyznał, - oraz rozmaitych opłat wnoszonych, wywłaszczonych, za przepustki; które to opłaty Pptk. Grabowski sam ustanawia. Później Pptk. Grabowski ustanawia kursy waluty w swoim rejanie (w sierpniu s. r. 1 marca = 1 rub. cański = 4 kor. it. d.). Zwróć uwagę por. Głowański.

3. Do wymienianej Kasy putkowej wpływają pieniądze bez kontraktów, za wyjątkiem pokwitowaniem Pptk. Grabowskiego. Zastępcam dokument z podpisem Pptk. Grabowskiego. Warto by sprawdzić, czy w księce kasowej istnieją dotychczas te same porywy!

4. Pptk. Grabowski wymieniał w owej kasie ruble cańskie na kiereński, w równej ilości rubli! Zwróć uwagę ppor. Dvabnik z 22 pp. Kurs niecyfrowy kiereński = 5 fen. (na francji)

5. Pptk. Grabowski kupował srebro Lydta, zgodzone na 1000 rubli, - za 1000 kiereńskich = 50 rub. Zwróć uwagę ppor. Dvabnik.

6. O manipulacjach z tą kasą powiedzieć mogę - oczywiście pod odpowiednią dyskrecją, - ppor. Hamindri, ppor. ~~Grabowski~~ oraz ppor. Ratyndri; b. adiutant 22 pp. obcemu Odd. II Dożen Karmowa - . Sędzi, że i P. Major Parszowski dow. 1/22 wie coś o tem.

7. Pptk. Grabowski kilkakrotnie wyjechał do siedziby do Baonu Depas. podoficerów zaufanych (Kapral Staracki) z gotowymi, podpisanymi osobicie, dokumentami podróży dla żołnierzy - deserterów, których podoficerowie ci mieli skłaniać do dezercji do putku. Ostatnim razem, w postaci gwałtu, udało się mu sięgnąć w ten sposób trzech ceterosch żołnierzy, których w Dan. putku przyjęto, lecz na skutek maich depesz wkrótce odesłano z powrotem. Za podobne spróbowanie

precjiu pociągam wspólnie z podoficerami w Karalej Armii
erekat by go sad. U nas niestety inaczej!

8. W listopadzie b.r. ppłk. Grabowski, miedzkajacy
stale w Terjomanach, sy wiorst ze frantem, uno drat kilka
poroi na przyjad swojej zony, po ktora postal do Warszawy
oficera (por. Matkowiak) i sanitaryusza! Poroje wytapetowal.
Od por. Stawacuzgo, dow. miasta w Turawie zarzadz zarokwiro-
wania kompleta mebli u miedzerau. Na listie zgdanych
mebli byly lustra, pianino etc. wrencie: dwa nocniki! Por. Stawacki
opiewajze sig na wakacie dow. Dgw., odmowit rekwizycji, ze co
zostal adentany do siedlic, zgdane zas' nezy zarokwirowat
inny oficier.

9. Kataliony mi mojsz zadnej pomocy ad pudku.
Nawet Katalicy, jak dowodca 10 komp. por. Janemurwa i prawie
wzysey inni, smiejz sig i dowoz z Dow. pudku. W II/22 sreny sig
opa i tyfus. Lenan pudkawy, zgd Jabstawi, skaicrony Cei
i gdzau, zarabla prantyka, a rotuierne zing z braku opaki
san. taonej. Wozole pudk - to dle Grabowskiego wygdana
posade i tynecura. Poporeie gen. Litawskiego i M. S. Wojte-
cyui ppłk. Grabowskiego metzwaluzem, wbrew neczywistym
interesom Armii.

Wrencie duzo powiedniec moie o tyel storunkach
p. Major Pannewski, ale on boi sig wraso' w fadykemie,
ze moiki to „pro domo sua”, aby obyc' pudk po Grabowskim.

Na rane kawiez i usztaun Panu Majorowi
wzpany nczerego pracunku i serdeczny userm

Bianum 1945

P.S. Zaczerau rowniez list por. Adriana Rybla, cureszajacy jaskrawo
stomacki w Baonie Zapar. w Wadawicach. Podobny list o Bremowi jmerstatem
juz dawniej do kapt. Dobrawy. Bianum 1945

